

Examenul de bacalaureat național 2015

Proba E. b)

Limba și literatura maghiară maternă

Varianta 7

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică;

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Olvassa el figyelmesen a következő költeményt, majd értelmezze körülbelül két oldalnyi összefüggő szövegben a megadott szempontok alapján!

Ady Endre: Új vizeken járok

Ne félj hajóm, rajtad a Holnap hőse
Röhögjenek a részeg evezősre.
Röpülj, hajóm,
Ne félj, hajóm: rajtad a Holnap hőse.

Új horizonok libegnek elébed,
Minden percben új, félelmes az Élet,
Röpülj, hajóm,
Új horizonok libegnek elébed.

Szállani, szállani, szállani egyre,
Új, új Vizekre, nagy szűzi Vizekre,
Röpülj, hajóm,
Szállani, szállani, szállani egyre.

Nem kellene a megálmodott álmok,
Új kínok, titkok, vágyak vizén járok,
Röpülj, hajóm,
Nem kellene a megálmodott álmok.

Én nem leszek a szürkék hegedőse,
Hajtson szentlélek vagy a korcsma gőze:
Röpülj, hajóm,
Én nem leszek a szürkék hegedőse.

a. Mi jellemző a cím és szöveg kapcsolatára?	5 pont
b. Értelmezze a költemény szimbólumait, illetve toposz értékű képeit!	5 pont
c. Mit állít a vers beszélője a hagyományhoz való viszonyulásáról?	5 pont
d. Mi a szerepük a versszöveg különböző szintjeit meghatározó ismétléseknek?	5 pont

A költemény értelmezésének megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, amelynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyesírás, helyes fogalom- és nyelvhasználat.

10 pont

Megjegyzés: A szövegalkotásban a szempontok sorrendjének a betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Olvassa el a következő szöveget, majd oldja meg a hozzá kapcsolódó feladatokat!

Janus Pannonius csillogó egyénisége és világgraszoló költészete áll költőink névjegyzékének élén. Semmivel sem kisebb nagyságrendű, mint Balassi vagy Csokonai vagy Petőfi, Ady, József Attila, csak éppen egy sort sem írt magyarul. Ahogy a latin nyelv ismerete

Probă scrisă la limba și literatura maghiară maternă

Varianta 7

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

kikopott a közhasználatból, s korunkra már az értelmiség körében is fehér holló a deákul olvasó ember, úgy vált az első nagy magyar költő szinte kizárólag a jó képzettségű szakemberek zárt körének ügyévé, mígnem 1972-ben, halálának félezer éves évfordulója hirtelen divatba nem hozta. Valószínűleg Kesincei Jánosnak hívták, valószínűleg horvát kismemesi családból származott, de az már bizonyos, hogy anyai részről Vitéz Jánosnak, a Hunyadiak tudós főemberének unokaöccse volt. Nagyváradon tanult, ami már Vitéz János idejében is kulturális központ, ott tanultak a Hunyadi-fiak, László és Mátyás is. A diák Jánosban már ez időben gyanítható a tudós költő. S merthogy a Hunyadiaknak szükségük van jól képzett értelmiségre, nem lehetetlenség Nagyváradról egyenest Itáliába jutni, hogy a tehetséges ifjú Hunyadi-költségen tanuljon tovább. Így indul el a már költőnek bizonyult ifjú ember a Körös-partról a Duna felé úgy, hogy egyenest továbbmenjen a nagyhírű itáliai iskolákba.

(Hegedüs Géza: A magyar irodalom arcképcsarnoka)

- a. Milyen kommunikációs funkció érvényesül a fenti szövegben? Válaszát indokolja! **4 pont**
- b. Emeljen ki két olyan szókapcsolatot a szövegből, melyek Janus Pannoniusra vonatkoznak! **6 pont**
- c. Fogalmazza meg a szöveg alapján, miért ment Janus Pannonius Itáliába! **5 pont**
- d. Mesélje el 10-15 mondatban egy kedvenc utazási élményét! **10 pont**

Logikus gondolatvezetés, szövegkohézió, nyelvhelyesség, helyesírás **5 pont**

Megjegyzés: A feladatok sorrendjének betartása nem kötelező. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Írjon értekezést körülbelül két oldal terjedelemben a következő címmel: **Hőstípusok a 19. század epikájában** (pl. Jókai Mór: *Az arany ember*, *Egy magyar nábob*, *Fekete gyémántok*, Jósika Miklós: *Abafi*, Mikszáth Kálmán: *Az a fekete folt*, Szegény Gélyi János *Iovai*, *Beszterce ostroma* – vagy más olvasott epikus alkotás)!

Értekezését egyetlen irodalmi alkotás alapján írja meg, figyelembe véve a következő szempontokat:

- a. a történetalakítás sajátosságai a választott alkotásban (metonimikus/metaforikus) **5 pont**
- b. a szereplők viszonyrendszere (pl. fő- és mellékszereplők viszonya) **5 pont**
- c. a hős(ök) jellemzésének technikái (pl. elbeszélői leírás, cselekedtetés, beszéltetés) **5 pont**
- d. a hős(ök) sorsának példázatosága (pl. eszmék/értékek képviselője) **5 pont**

Az értekezés megfogalmazási módja külön elbírálásban részesül, amelynek szempontjai a logikus gondolatmenet, szövegkohézió, helyes fogalom- és nyelvhasználat, helyesírás, valamint az értekezés tartalmi és formai jegyeinek betartása. **10 pont**

Megjegyzés: A szövegalkotásban nem kell figyelembe venni a szempontok sorrendjét. A terjedelem nem befolyásolja a pontozást.